SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:327

av Hans Eklind och Magnus Jacobsson (båda KD)

Bolagisering av Malmbanan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bolagisera Malmbanan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Infrastrukturen är samhällets blodomlopp och helt avgörande för att hela Sverige ska fungera. Regeringen under förra mandatperioden har på ett välbehövligt sätt prioriterat infrastrukturen med den största satsningen i modern tid och vill göra något åt Malmbanan som har beskrivits som ”Sveriges Suezkanal” i och med sin enorma betydelse för Sveriges ekonomi och handel som kritisk transportled för malm.

Malmbanan invigdes redan den 14 juli 1903 och blev först i Sverige att elektrifieras. Det är svårt att överskatta banans betydelse för svensk ekonomi. Det är nu, 123 år senare, dags att bolagisera Malmbanan.

Även om det under den förra mandatperioden fattades en rad viktiga beslut om Malmbanan är snarare följetongen av kritik mot statens hantering från en rad olika håll det som präglat statens ansvar. Kritiken har främst handlat om oförmågan att genomföra underhåll och skapa kapacitet som speglar behovet och om långsamma investeringsprocesser. Beräkningar från LKAB visar exempelvis att störningar på Malmbanan kan leda till ett intäktsbortfall på 30 mdr kr fram till 2030.

En bolagisering gör fokuseringen på Malmbanans utveckling naturlig. Snabba beslut ersätter avvaktan på nationella planer och budgetprocesser. En bolagisering är också en logisk utveckling givet att regeringen under den förra mandatperioden öppnade för privat medverkan i Malmbanans utbyggnad och skapar därtill ett tydligt ansvar istället för att vara ett i raden av infrastrukturprojekt som tävlar om de ändliga resurser som finns avsatta.

En bolagisering krävs för att såväl säkra underhåll, investeringar och transportkapacitet som möjliggöra ett nordiskt samägande av denna viktiga infrastruktur tillsammans med Norge och Finland. Det är dock viktigt att man håller isär ägandet från

de som brukar spåret så att alla potentiella brukare behandlas på ett likvärdigt sätt. Syftet med bolagiseringen är att påskynda en upprustning av Malmbanan så att den får en utökad kapacitet samt en större driftsäkerhet.

Hans Eklind (KD) *Magnus Jacobsson (KD)*